

[Undervisningsministeren.]

vil mene nej. Jeg vil mene, at der her må gå et betydeligt åremål for hver ændring. For det andet stilles der det endnu større krav, at eleverne skal være egnede til lærergerning. Det er et spørgsmål om personlig modenhed, om evnen til at omgås børn, evnen til kontakt, samarbejde o. s. v. Her er en optagelsesprøve af traditionel karakter fuldstændig irrelevant, det kan enhver se. Der må med andre ord ved siden af optagelsesprøven være en egnethedsprøve også for elevernes egen skyld. Der er heller ikke noget mere uheldigt end en børnelærer, der er kommet på den forkerte hylde, hvad den danske litteratur har adskillige vidnesbyrd om.

Der er ingen vej udenom et vist skøn. Det samme skøn anvender vi, hver gang en stilling skal besættes. Især ved ansættelse i lærerstilling er dette skøn virksomt, men det er klart, at seminarierne stillet overfor ansvaret og opgaven må søge at finde så mange objektive kriterier som muligt. Det vil de utvivlsomt også gøre. Vi lovgivere kan pege på nødvendigheden af dette skøn, men det ville være i strid med sagens karakter, ja, ganske ulogisk, om vi i paragrafferne ville binde et skøn til bestemte baner. Denne opgave må løses i sit eget plan, d. v. s. af de pædagoger, der er fortrolige med situationen, men derfor kan vi godt ønske, at der nås frem til en vis fælles fremgangsmåde, som det ærede medlem hr. Kaj Andresen ønsker.

Det ærede medlem syntes ikke altfor godt om forskolelærerindeinstitutionen, så den vel helst forsvinde, således som Danmarks Lærerforenings grundopfattelse er. Det kan naturligvis være et spørgsmål set fra de pågældende småbørnslærerinders eget synspunkt, om det er klogt at rykke fra landsbyskolen ind også i byskolen. Det kan give anledning til fornyede og forstærkede problemstillinger. Jeg mener imidlertid, at lovforslaget er logisk; har vi forskolelærerinder, så bør de også have ret til at undervise småbørnsklasserne såvel i by som på land.

Det ærede medlem hr. Kaj Andresen var dernæst inde på bortvisning af elever fra seminarierne, og jeg forstod, det ærede medlem tænkte på de private seminarier. Hvad kan der gøres her? Nu taler jeg jo

altså uforberedt, og man bedes derfor opfatte mine ord i bedste mening. Der er her et ubehageligt problem for enhver minister, der får til opgave at træffe en afgørelse på grundlag af de få dokumenter, der foreligger i en sådan sag. Der foreligger i reglen et klagedokument, som tilstilles seminariet til udtalelse; det giver altså dokument nr. 2; og på basis heraf skal ministeren søge at finde frem til en retsindig afgørelse. Men har man noget bevis for, at den første skrivelse er fyldestgørende? Eller at den anden er det? Man kan så sende statsskolekonsulenten på besøg til den pågældende skole for personlig at indhente nærmere oplysninger, men det er jo ikke just hans opgave at foretage slige besøg. Derfor må det spørgsmål uvilkårligt melde sig, om ikke det skulle være muligt at finde frem til fastere rammer for bedømmelsen af slige tilfælde. Jeg for min part er klar over, at den private skoles særegenhed må vise sig positivt i skolens daglige arbejde, i dens etiske retningslinie, i dens mening om visse fundamentale spørgsmål, der kommer til drøftelse på skolen. Men når det drejer sig om bortvisning, bliver samfundet direkte impliceret. Det unge menneske og dets forældre har måske anbragt en betydelig kapital der, har investeret penge i dette foretagende; så afbrydes forbindelsen, og pengene er spildt. Er man helt sikker på, at det er under de helt rigtige forudsætninger, disse penge måtte gå tabt? Er det en absolut rigtig dom, der her er fældet af vedkommende forstander? Tvivlen kan jo eksistere; det viser de sager, der i tidens løb er indbragt for ministeriet.

Jeg ville tro — men jeg har jo ikke haft tid til at tænke disse ting igennem til bunds — at seminarierådet kunne indtræde som en fornuftigt vejledende institution for ministeriet, navnlig hvis seminarierådet var i stand til at udpege en tillidsmand, der kunne behandle dette spørgsmål. På samme måde ville det være et plus, om også de private realskoler selv ville udpege en mand, der kunne undersøge sådanne tilfælde og overfor ministeriet kunne fremsætte en vejledende udtalelse. Det er ikke sikkert, at ministeriet vil være i stand til at træffe nogen afgørelse; måske må ministeriet afvise sagen på grund af bevisførelsens utilstrækkelighed, dokumenternes skrøbe-